

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr III/19/2014
Rady Gminy w Tarnowcu
z dnia 30 grudnia 2014r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII NA ROK 2015.

Wprowadzenie

Problemy wynikające z picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie są w dalszym ciągu najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholizmu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać, osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać - to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi.

Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

I. DIAGNOZA

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalany corocznie przez Radę Gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia z 29 lipca o przeciwdziałaniu narkomanii.

Celem Programu jest przedstawienie kierunków działań opartych na zadaniach określonych w wyżej wymienionej ustawie, jak również w rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015. Na koniec roku 2014

na terenie Gminy funkcjonowały 24 punkty sprzedaży alkoholu, z czego 1 to sprzedaż z możliwością spożywania alkoholu na miejscu. 23 punkty prowadzą sprzedaż piwa. Napoje o zawartości do 18 % alkoholu sprzedawane są w 23 punktach, a napoje powyżej 18% zawartości alkoholu sprzedawane są w 18 punktach.

W 2014 roku 12 mieszkańców Gminy odbyło leczenie odwykowe, a 2 osoby oczekują na podjęcie leczenia w 2015 r.

II. PROFILAKTYKA

Główne kierunki działania Programu to:

- 1.** Tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży.
- 2.** Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych uczących życia bez używek.
- 3.** Wdrażanie reguł skutecznej opieki psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanią.
- 4.** Wdrażanie reguł skutecznego egzekwowania zakazu podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
- 5.** Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Cele stawiane przed Programem to:

- 1.** Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2.** Kształtowanie prawidłowych postaw normatywnych dotyczących używania środków psychoaktywnych.
- 3.** Poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych.
- 4.** Zmniejszanie tendencji do zachowań ryzykownych wśród młodzieży i wzmacnianie zachowań pożądanych.
- 5.** Promowanie postawy abstynencji jako jednej z szans kształtowania osobowości.
- 7.** Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego powodowanego nadużywaniem alkoholu i przemocy.

III. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest profilaktyka i zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu oraz narkomanii i współuzależnienia dla

mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz członków ich rodzin. Na terenie naszej gminy nie działa żadna placówka leczenia odwykowego, jednak dla umożliwienia rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez leczenie, gmina współpracuje z ośrodkami na terenie powiatu jasielskiego, gdzie mieszkańcy gminy mogą korzystać z opieki. Na mocy art.21 ustawy bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii odbywa się w podmiotach leczniczych, a od osób uzależnionych nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia.

W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

1.1. Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego oraz informowanie o możliwości podjęcia terapii.

1.2. Prowadzenie pracy edukacyjnej w zakresie poprawienia funkcjonowania społecznego i rodzinnego osób uzależnionych.

1.3. Prowadzenie pracy edukacyjnej i wspierającej dla osób współuzależnionych.

1.4. Upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej.

1.5. Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, organizacjami działającymi na terenie gminy i szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.

Zadania realizowane będą systematycznie w ciągu całego roku, bądź według aktualnych potrzeb.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

2. 1. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:

a) przyjmowanie zgłoszeń w przypadkach wystąpienia problemu nadużywania alkoholu powodującego rozkład życia rodzinnego, demoralizacja nieletnich, zakłócanie spokoju i porządku publicznego.

b) prowadzenie rozmów motywująco-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęło zgłoszenie.

c) kierowanie na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób nie wyrażających woli poddania się dobrowolnie leczeniu odwykowemu, a wobec których, wstępne czynności uzasadniają kontynuowanie postępowania.

d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.

e) składanie wniosków o wszczęcie postępowania do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego.

f) stwarzanie warunków do działalności grup wsparcia (np. Al.-Anon, AA).

Za realizację procedury podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu odpowiada Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Terminy realizacji – systematycznie według zgłoszeń.

2. 2. Pomoc osobom współuzależnionym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

a) prowadzenie rozmów edukacyjnych dla osób współuzależnionych;

b) prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;

c) prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez szkoły.

Wykonawcami będą członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Tarnowiec.

2. 3. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii:

a) dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych i innych form wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;

Wykonanie tej części zadanie będzie realizowane poprzez zlecenie realizacji zadania przez Wójta Gminy Tarnowiec, zlecenie osobom profesjonalnie przygotowanym, praca członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć o charakterze profilaktycznym i sportowym.

3. 1. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców posiadających opracowane standardy jakości programów profilaktycznych.

3. 2. Dofinansowanie imprez i spektakli profilaktycznych.

3. 3. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli i pedagogów w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych.

3. 4. Organizowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży- fundowanie nagród i poczęstunku w konkursach plastycznych, sportowych, organizowanie wycieczek krajoznawczych.

3. 5. Doposażanie świetlic szkolnych i wiejskich, które organizują zajęcia w ramach zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

3.6. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych.

3. 7. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej:

a) organizacja imprez, konkursów poświęconych profilaktyce uzależnień;

b) dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktyki uzależnień m.in. dla Gminnej Biblioteki Publicznej czy bibliotek szkolnych;

c) inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacji spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych;

d) szkolenia z zakresu przestrzegania przepisów prawa dotyczących sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (dla sprzedawców napojów alkoholowych);

e) szkolenia w zakresie aktualnych przepisów z zakresu profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania narkomanii dla członków Komisji.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez zlecenie zadań przez Wójta Gminy Tarnowiec, poprzez pracę członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Współpraca z organizacjami zajmującymi się innymi uzależnieniami.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazów sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwy, łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania może odbywać się poprzez możliwość występowanie przez Gminę w charakterze oskarżyciela publicznego. tzn. występowaniem z aktem oskarżenia do sądu z pominięciem prokuratora w przypadku ww. naruszeń prawa.

IV. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Dla lepszego radzenia sobie z problemami alkoholowymi potrzebne są zorganizowane działania prowadzone na szczeblu gminy lub wsi. Ograniczenie czynników wpływających na wzrost zagrożeń związanych z piciem napojów alkoholowych będzie osiągnięte przez odpowiednie kształtowanie zasad dostępności alkoholu na terenie Gminy Tarnowiec. Corocznie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy pod kątem przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu zawartych zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i w Gminnym Programie. Przeprowadzanie kontroli konieczne jest dla ujawnienia nieprawidłowości i w razie ich stwierdzenia odebrania zezwolenia nieuczciwym przedsiębiorcom. Z kontroli osoby upoważnione składają sprawozdanie z wnioskami Wójtowi Gminy Tarnowiec. Każdy przedsiębiorca otrzymujący zezwolenie każdorazowo będzie pouczany o konieczności przestrzegania obowiązujących zasad obrotu alkoholem.

Gmina realizująca zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholu poprzez:

1. system kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi,
2. egzekwowanie przepisów ustawy związanych z reklamą alkoholu,
3. edukację sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież,
4. koncentrację na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży,
5. ścisłą współpracę z instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia jako zapobieganie popadania w nałogi i uzależnienia(imprezy kulturalne, sportowo-rekreacyjne, koncerty, itp.)

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” przysługuje wynagrodzenie na podstawie zawartej umowy zlecenia:

a/ dla przewodniczącego	15% minimalnego wynagrodzenia
b/ dla pozostałych członków	10% minimalnego wynagrodzenia

za jedno posiedzenie.

2. Wynagrodzenie o którym mowa w ust. 1 pkt a i b przysługuje jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia , aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji ,oraz za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzonej w jednym dniu.
3. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu posiedzenia lub podpis na protokole z przeprowadzonej przez Komisję kontroli.
4. Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie , o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.)

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Jarnówcu
Jarostaw Pekala

